
ДНІПРОВСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТУ – 95 РОКІВ!

Перегортаючи сторінки славетного історичного шляху розвитку нашого навчального закладу та осмислюючи 95-річний період розвитку, стає зрозумілою об'єктивність створення в далекому 1922 році на базі Київського політехнічного інституту ветеринарно-зоотехнічного інституту, першим директором якого був академік Федір Захарович Омельченко.

У 1934 р. інститут було переведено в місто Дніпропетровськ для наукового і кадрового забезпечення Придніпров'я та Півдня України з огляду на потужний сільськогосподарський потенціал регіону. Виконуючим обов'язки директора інституту було призначено професора М.О. Селеха. Функціонували факультети зоотехнічний, а згодом і агрономічний та заочне відділення, курси підвищення кваліфікації. Загальний студентський контингент становив 604 особи. У 1937 р. для набуття практичних навичок студентами, проведення науково-дослідної роботи створюється навчально-дослідне господарство "Сухачівка" зі загальною площею орної землі 905 га.

У цей час в інституті працювали відомі вчені А.І. Задонцев, Б.П. Соколов, І.Н. Шевелєв, Г.Б. Мельников, П.Л. Плюйко та ін. Багато з них стали засновниками наукових шкіл, які плідно функціонують і сьогодні.

У 1939–1941 рр. Дніпропетровський сільськогосподарський інститут став центром підготовки сільськогосподарських кадрів для центрального регіону України та наукових досліджень у галузі сільського господарства. Всього за цей довоєнний період підготовлено і підвищили кваліфікацію близько 4000 спеціалістів сільського господарства. Із числа співробітників та студентів було підготовлено 18 професорів, 6 докторів наук, 13 кандидатів наук та 19 доцентів. Таким чином, напередодні Другої світової війни ДСПІ став центром сільськогосподарської науки та підготовки кадрів у регіоні. Він задовольняв зростаючі потреби сільського господарства в спеціалістах, у наукових розробках та новаціях.

У роки Другої світової війни навчальний заклад був евакуйований до м. Саратов. Майже всі студенти, ряд викладачів з перших днів війни пішли на фронт захищати рідну землю від фашистських загарбників. Серед них були Л.С. Мерешко, О.О. Собко, М.З. Чорний, І.М. Кравченко, Н.А. Гу-

дзенко та багато інших. І ми будемо завжди пам'ятати їх подвиг, низько схиляючи голови перед ними.

Чимало з них, пройшовши дорогами війни та вписавши славетні сторінки в її літопис, у повоєнні роки повернулися до рідного інституту, закінчили навчання, стали відомими викладачами, вченими, організаторами виробництва, державними діячами, спеціалістами сільського господарства. Серед них – Герої Радянського Союзу Лука Степанович Мерешко, Іван Павлович Яловий.

1947 року ректором ДСГІ було призначено Олександра Тихоновича Лисенка, кандидата сільськогосподарських наук, професора, автора наукових робіт у галузі комплексної механізації вирошування сільськогосподарських культур.

За спогадами великого аграрія, автора українського варіанта ґрунтозахисної системи землеробства, Ф.Т. Моргуна, який навчався того часу на агрономічному факультеті, професор О.Т. Лисенко був “...для студентів, у минулому – фронтовиків, перш за все офіцером, під командуванням якого щоденно після занять відбудовувалися зруйновані війною навчальні приміщення інституту”.

Героїчною мирною працею майже вдвічі поновлено та розширено навчальні площі, організовано роботу 20 кафедр. Контингент значно збільшено за рахунок відкриття у вересні 1951 року нового гідромеліоративного факультету. А в 1952 р. відкрито кафедру вищої математики, яку понад 60 років очолював доктор фізико-математичних наук, професор, “Людина Тисячоліття”, за визначенням Американського Біографічного Інституту, Майор Пилипович Тіман.

Славу сторінку в освоєнні цілинних земель (1955–1960 рр.) вписали викладачі та студенти Дніпропетровського сільськогосподарського інституту. Їх вклад високо оцінила держава – орденами та медалями відзначені Ф.Т. Моргун, П.І. Романенко, А.П. Чижев, Ю.О. Копилов, В.Б. Сисоєв, П.Є. Биков та інші.

Протягом 50-х років минулого століття в інституті відбувався інтенсивний процес планоминого зміцнення матеріальної бази, збільшення аудиторного фонду, формувався професорсько-викладацький колектив.

1 вересня 1955 року розпочав свою діяльність новий підрозділ навчального закладу – факультет механізації сільськогосподарського виробництва, переведений із Кримського сільськогосподарського інституту, і студентський контингент було збільшено на 500 осіб.

Значно зростає рівень науково-дослідної роботи: у березні 1957 року колектив під керівництвом професора Л.А. Христевої розпочав наукові дослідження з ефективності гумінових добрив. Результати досліджень

професора П.А. Плюйка по відгодівлі свиней на бекон рекомендовані до впровадження науково-технічною Радою Міністерства сільського господарства; розроблялися та запроваджувалися ґрунтообробні технології під керівництвом професора М.О. Бекаревича. У цілому за 5 років опубліковано понад 200 наукових робіт.

На початку 60-х років інститут продовжував вдосконалювати процес підготовки фахівців у контексті впровадження досягнень науково-технічного прогресу, нових технологій в організації виробництва. Важливими етапами в розвитку інституту стало відкриття в 1960 р. економічного факультету, в 1966 – факультету підвищення кваліфікації, а також відновлення в 1975 році зооінженерного факультету. 1979 року знову розпочато підготовку гідромеліораторів, а в 1980 р. – лікарів ветеринарної медицини.

Завдяки державній підтримці нової якості набувають наукові дослідження. Колектив проблемної лабораторії гумінових добрив, очолюваний професором Л.А. Христевою, всебічно вивчає дію фізіологічно активних речовин гумусової природи та їх практичне застосування в сільському господарстві. Професор М.О. Бекаревич запропонував новий напрям наукових досліджень з рекультивації земель, порушених господарською діяльністю.

У середині 80-х років значно збільшується контингент студентів за рахунок набору на нові спеціальності.

1970–1987 рр. – керівництво Дніпропетровським сільськогосподарським інститутом здійснював професор, Заслужений працівник вищої школи О.О. Колбасін. Головна увага ректорату спрямовується на розширенні інституту, відкритті нових факультетів, зміцненні матеріально-технічної і соціальної бази, на турботі про соціальний захист студентів, викладачів та співробітників.

За успіхи, досягнуті в підготовці спеціалістів і розвитку сільськогосподарської науки, у 1972 році Указом Президії Верховної Ради колектив ДСГІ був нагороджений Почесною Грамотою Верховної Ради України.

Неодноразово (1978, 1979, 1980 рр.) ДСГІ за підсумками роботи визнавався переможцем Всесоюзного та республіканських конкурсів, тобто входив у п'ятірку кращих сільськогосподарських вузів тодішнього Радянського Союзу.

Стають визнаними наукові школи професорів М.О. Бекаревича, Л.А. Христевої, М.О. Селеха, В.Т. Шуваєва.

1987 року на розширеному засіданні ради ДСГІ ректором інституту обрано доктора біологічних наук, професора М.Т. Масюка.

Наприкінці 80-х років, враховуючи вимоги часу, на базі ДСГІ вперше був створений навчально-науково-виробничий комплекс. Крім інституту,

до комплексу ввійшли технікуми, передові виробничі підрозділи Дніпропетровської та чотири сусідніх області України.

На початку 90-х років підготовка спеціалістів у Дніпропетровському сільськогосподарському інституті здійснювалася за 7 спеціальностями та 18 спеціалізаціями. Визнанням успіхів ДСГІ стало присвоєння йому Радою Міністрів СРСР статусу державного аграрного університету (наказ № 5-к “Про організацію державних аграрних університетів”). Наш колектив отримав цей статус у числі двох перших серед українських вищих аграрних навчальних закладів у бувшому Радянському Союзі!

У 1995 році Міністерством освіти почалося впровадження нових форм організації діяльності ВНЗ. За результатами ліцензування та акредитації Дніпропетровський державний аграрний університет визнано акредитованим у повному обсязі за найвищим – IV рівнем акредитації.

У січні 2001 року на альтернативній основі ректором ДДАУ було обрано професора В.І. Шемавнюва.

Особливістю цього періоду є перетворення Дніпропетровського державного аграрного університету на потужний багатопрофільний навчально-науково-виробничий комплекс, до складу якого входили навчально-дослідне господарство “Самарський” та 6 державних аграрних технікумів: Верхньодніпровський, Нікопольський, Новомосковський, Дніпропетровський технологічний, Дніпропетровський електрифікації сільського господарства та Ерастівський технікум ім. Е.К. Бродського. Така реорганізація була обумовлена необхідністю практичного втілення загальноєвропейських принципів багатоступеневості базової освіти з метою покращення навчально-професійної підготовки фахівців агропромислового комплексу України. Європейська модель навчання складається з освітньо-кваліфікаційних рівнів: молодший спеціаліст, бакалавр, спеціаліст та магістр. В університеті було відкрито 3 нових спеціальності: фінанси, маркетинг та технологія зберігання і переробки зерна.

У 2003 році розпочав свою діяльність Інститут біотехнології та здоров’я тварин, а 2004 року був створений Інститут економіки, до складу якого ввійшло два факультети – “менеджменту і маркетингу” та “обліку і фінансів”. У 2005 році колишній зооінженерний факультет був перепрофільований у біотехнологічний, а гідромеліоративний – в еколого-меліоративний. І на базі агрономічного факультету ДДАУ були відкриті нові спеціальності: “садово-паркове господарство” і “екологія та ґрунтознавство”.

Але так сталося, що і на долю нинішнього покоління співробітників і студентів університету випали значні випробування. 26 червня 2013 р. то-

дішній Кабінет Міністрів України ухвалив ганебне рішення про припинення діяльності Дніпропетровського державного аграрного університету і створення разом з Митною і Фінансовою академіями “Дніпропетровського державного економічного університету”. Але з цим не погодилися ані ректорат, ані викладачі і студенти, ані аграрна спільнота області! Ми разом не допустили свавілля тодішнього уряду, і наш маленький “майдан” переміг! Я дякую всім, хто відстоював разом з нами право на життя університету! Сьогодні ми маємо змогу святкувати його 95-річчя і передати майбутнім поколінням нашу рідну Альма-матер!

Натепер у Дніпропетровському державному аграрно-економічному університеті успішно здійснюється навчання близько 8 тис. студентів за різними програмами 15 спеціальностей.

На 38 кафедрах ДДАЕУ працюють майже 400 науково-педагогічних працівників. Серед них – 17 академіків та членів-кореспондентів національних та галузевих академій, 42 доктори наук, професори, 220 кандидатів наук, доцентів. 75 працівників нагороджені почесними державними відзнаками.

Імідж університету значною мірою залежить від його активності в міжнародному науковому та освітньому просторі. За останні роки наш навчальний заклад брав участь у численних міжнародних проектах з університетами Іспанії, Великої Британії, Німеччини, Франції, Італії, Португалії, Чехії, Польщі, Нідерландів, США, Канади, Бразилії, Китаю, Росії, Білорусії, Молдови, Іраку та інших країн.

На рахунку університету три успішно реалізованих проекти TEMPUS, понад 20 міжнародних програм (навчання, практики, стажування, подвійний диплом і т. ін.).

Сучасна наукова робота по 16-ти напрямках в агроуніверситеті спрямована на впровадження Концепції наукової стратегії “Збалансований (сталий) розвиток агросфери в умовах техногенно-навантажених територій Придніпровського регіону”.

Для кадрового забезпечення наукової роботи ефективно діють аспірантура та докторантура. В університеті функціонують 4 спеціалізованих учених ради із захисту дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора наук з 5-ти спеціальностей і доктора філософії за 9-ма. Тільки за останній рік захищено 20 дисертації, з яких 5 докторських; виконано і прийнято замовником науково-дослідних робіт на суму майже 6 млн грн; ефективно працює в аграрному секторі України НДЦ біобезпеки та екологічного контролю ресурсів АПК.

За результатами наукових досліджень впроваджено 85 наукових розробок, видано 35 монографій, у тому числі 7 – за кордоном, 779 статей.

Науково-педагогічні працівники на базі університету підготували та провели 8 міжнародних та 13 всеукраїнських наукових конференцій.

Минулого року досягнення наших науковців демонструвалися на 6 міжнародних виставках. На Міжнародній виставці “АГРО-2016” за виведену породу овець – Придніпровська м’ясна – колектив авторів нагороджено Золотою медаллю.

У 2014 р. впровадження наукових розробок у виробництво сприяло встановленню національного рекорду – впровадженню композиційних матеріалів у висівні комплекси, що дало можливість засіяти площу 9179,5 га без проведення технічного обслуговування. А вже 2016 року цей рекорд було перекрито майже вдвічі – 17251 га!

22 студенти ДДАЕУ стали переможцями II туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт і Всеукраїнських фахових конкурсів, 7 студентів – переможці обласного конкурсу “Інтелект–Творчість–Успіх”.

ДДАЕУ має 5 власних фахових наукових видань! За консолідованим рейтингом усіх ВНЗ України наш університет піднявся з 175–176 місця у 2014 р. на 107–108 у 2017 році.

З початку свого існування велика увага в агроуніверситеті приділяється вихованню громадянської позиції у студентів, всебічному розвитку особистості. За підсумками обласного фестивалю-конкурсу “Студентська весна–2016” звання лауреатів фестивалю здобули 6 творчих колективів.

Значна робота з патріотичного виховання проводиться кафедрою філософії, соціології та історії, науковою бібліотекою, на базі яких функціонують Центр психологічної допомоги “Довіра”, Центр соціологічних досліджень, дискусійні клуби. За підсумками діяльності минулого року наша бібліотека визнана кращою в бібліотечно-інформаційному забезпеченні навчально-виховного процесу серед аграрних вищих навчальних закладів України!

Досить вагомими є й результати наших спортсменів. У квітні 2017 року в місті Печ (Угорщина) студент агрономічного факультету Володимир Мітін посів друге місце на Чемпіонаті Світу з гирьового спорту серед студентів і отримав Золоту нагороду Чемпіонату Європи серед юніорів. Тетяна Пісчана, студентка біотехнологічного факультету – завоювала одразу три золоті нагороди: Чемпіонка Світу серед студентів, Чемпіонка Європи серед дорослих та Чемпіонка Європи серед юніорів (тренер О.О. Татарчевський).

Магістр Інституту економіки Сергій Ярохович – майстер спорту, Чемпіон України з багатоборства. Олег Прошак – аспірант агрономічного факультету, чотириразовий Чемпіон України з важкої атлетики, майстер спорту міжнародного класу, Чемпіон Європи 2015 р. Андрій Антонов –

Чемпіон України з гирьового хортингу 2016 р., срібний призер Чемпіонату Світу з гирьового спорту серед студентів 2017 р.

Відзначаючи славний ювілей, хочеться назвати імена ветеранів, які внесли вагомий вклад у розвиток нашого університету і працюють плідно сьогодні. Серед них: М.П. Високос, П.К. Охмат, І.Х. Узбек, Л.Є. Прудка, М.П. Гончаренко, Л.О. Кіряцев та ін.

Особливою гордістю агроуніверситету є його випускники, серед яких – 35 Героїв, Прем'єр-Міністр України, 3 Міністри, 27 академіків, віце-президент Національної академії наук України, 2 віце-президенти НААН, 18 членів-кореспондентів, понад 100 докторів та 400 кандидатів наук, 30 Лауреатів державних і міжнародних премій. Близько 300 випускників працювали і працюють у 35 країнах світу, 317 Заслужених працівників різних галузей господарства.

За 95 років університетом підготовлено близько 50 тис. фахівців, пройшли перепідготовку і підвищили кваліфікацію майже 40 тис. спеціалістів аграрного сектору країни. Це – багатотисячна армія хліборобів, які щоденно тримають високу марку випускника ДСГІ–ДДАЕУ і забезпечують державу ХЛІБОМ!

Сьогодні ми віддаємо шану всім, хто в різні часи існування розбудовував наш університет! Низько вклоняємося світлій пам'яті наших випускників, які поклали своє життя за вільну, квітучу, рідну Україну!

Від імені ректорату висловлюю велику подяку всьому колективу університету, який нині бере безпосередню участь у розбудові системи вищої освіти, як найважливішої ланки виховання свідомих громадян Української держави, у формуванні освіченої, творчої особистості, у забезпеченні пріоритетності розвитку людини!

Зі знаменною датою Вас, шановні колеги!

*А.С. КОБЕЦЬ, ректор Дніпровського державного аграрно-економічного університету,
доктор державного управління*